

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia economie, buget și finanțe

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

1 februarie 2017

CEB-nr. 32

Coraport

asupra proiectului de hotărîre a Parlamentului pentru aprobarea Planului de construire a clădirilor noi și/sau renovarea a clădirilor existente, necesare pentru buna funcționare a sistemului instanțelor judecătorești

(nr.490 din 15.12.2016)

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de hotărîre în cauză, prezentat de către Guvernul Republicii Moldova, și comunică următoarele.

Potrivit Notei Informative proiectul de hotărîre a Parlamentului pentru aprobarea Planului de construire a clădirilor noi și/sau renovarea a clădirilor existente, necesare pentru buna funcționare a sistemului instanțelor judecătorești a fost elaborat întru implementarea Legii cu privire la reorganizarea instanțelor judecătorești nr.76 din 21.04.2016.

Potrivit art.2 alin.(2) din Legea cu privire la reorganizarea instanțelor judecătorești, unificarea sediilor judecătoriilor se va efectua treptat, pînă în data de 31 decembrie 2027, pe măsura creării condițiilor pentru aceasta, conform planului aprobat de Parlament la propunerea Guvernului.

Potrivit art.6 alin.(3) din Legea cu privire la reorganizarea instanțelor judecătorești, în perioada 1 ianuarie 2017 – 31 decembrie 2027, investițiile capitale se vor efectua conform unui plan aprobat de Guvern.

În contextul prevederilor menționate, Parlamentul urmează să aprobe planul unificării sediilor judecătoriilor la propunerea Guvernului, iar investițiile capitale urmează să fie efectuate conform unui plan aprobat de Guvern.

Totodată, prin proiectul de hotărîre a Parlamentului pentru aprobarea Planului de construire a clădirilor noi și/sau renovarea a clădirilor existente, necesare pentru buna funcționare a sistemului instanțelor judecătorești se propune aprobarea și sumelor investițiilor capitale ce urmează să fie efectuate.

Potrivit Notei Informative costurile pentru construcții au fost recomandate în Studiul de fezabilitate privind optimizarea hărții instanțelor judecătorești, elaborat de către USAID ROLISP, Institutul de Management al Justiției, Institutul de Proiectări Urbanproiect, Centrul de Resurse Juridice din Moldova.

Procesul de construire a clădirilor noi și/sau de renovare a clădirilor existente urmează să fie desfășurate în patru etape: o etapă de pregătire și trei etape de implementare.

Pentru anul 2017, se propune:

- Finisarea Judecătoriei Ungheni;
- Elaborarea a documentației de proiect-tip a unei instanțe de judecată pentru Republica Moldova;
- Identificarea terenurilor pentru construcția instanțelor noi;
- Elaborarea și verificarea proiectelor de construcție pentru judecătoriile noi Edineț, Orhei, Hîncești, Căușeni, Cahul, Chișinău;
- Crearea grupului de monitorizare a procesului de construcție/renovare a clădirilor instanțelor de judecată reorganizate, în scopul transparentizării întregului proces, atragerea investițiilor, gestionării raționale a costurilor.

Pentru anii 2018 -2021, se propune:

- Construcția instanțelor noi Edineț, Orhei, Hîncești, Căușeni, Cahul, Chișinău.
- Elaborarea și verificarea proiectelor de construcție pentru judecătoriile noi Bălți, Strășeni, Drochia, Comrat.

Pentru anii 2021-2023, se propune:

- Construcția judecătoriilor Bălți, Soroca, Strășeni, Drochia, Comrat.
- Elaborarea și verificarea proiectelor de construcție pentru judecătoriile noi Anenii Noi, Criuleni, Cimișlia.

Pentru anii 2024-2027, se propune:

- Construcția judecătoriilor Anenii Noi, Criuleni, Cimișlia.

Conform, art.2 alin.(2) din proiectul hotărîrii Parlamentului, implementarea Planului urmează a fi efectuat în limita mijloacelor aprobate prin legea bugetului de stat pe anul respectiv, precum și din alte surse prevăzute de legislația în vigoare.

Costul total estimat pentru construirea a clădirilor noi și/sau renovarea a clădirilor existente, necesare pentru buna funcționare a sistemului instanțelor judecătorești este în mărime de 1 549 550,7 mii lei, iar pe anii 2017-2027, pentru implementarea Planului sunt estimate următoarele costuri:

anul 2017	-	67 078,5 mii lei
anul 2018	-	259 723,2 mii lei
anul 2019	-	256 267,5 mii lei
anul 2020	-	268 883,0 mii lei
anul 2021	-	275 074,3 mii lei
anul 2022	-	150 332,6 mii lei
anul 2023	-	115 677,8 mii lei
anul 2024	-	62 365,2 mii lei
anul 2025	-	43 442,2 mii lei
anul 2026	-	43 442,2 mii lei
anul 2027	-	7 264,2 mii lei
Total	-	1 549 550,7 mii lei

După cum se observă repartizarea pe ani a costurilor nu este uniformă, și consideram rațional de a revedea repartizarea costurilor pe ani din punct de vedere a presiunii asupra bugetului de stat, în sensul repartizării uniforme a cheltuielilor pe ani, iar la structurarea costurilor acțiunilor pe ani să fie indicate sursele de acoperire a acestora, adică, costurile acoperite din alocațiile din buget, surse externe de finanțare, etc.

Totodată, în costurile prezentate în Plan nu sunt incluse costurile pentru demolare și costurile pentru identificarea terenurilor, care urmează a fi estimate suplimentar.

Mai mult ca atât, este necesar corelarea costurilor acțiunilor din Plan cu limitele prevăzute în CBTM pe anii respectivi. Potrivit CBTM pe anii 2017-2019 din contul surselor interne pentru cheltuielile de investiții capitale (care nu includ proiecte noi de investiții) în total sunt preconizate 423,6 mil. lei: pentru anul 2017 -79,2 mil. lei, anul 2018-167,8 mil. lei și anul 2019 - 176,6 mil. lei.

În acest context urmează de ținut cont de prevederile art.40 alin.(2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014, potrivit cărora cheltuielile pentru proiectele de investiții capitale se includ în buget doar dacă au fost respectate procedurile de pregătire a acestora, având la bază rezultatele evaluării tehnico-economice, analiza cost-eficacitate și alte analize de fundamentare.

Pentru anul 2017, potrivit proiectului Planului pentru realizarea acțiunilor sunt preconizate acțiuni a căror costuri sunt în mărime de 67 078,5 mii lei, totodată în Legea bugetului de stat pe anul 2017, au fost prevăzute investiții capitale în acest sens în mărime de 40 461,1 mii lei, și anume - pentru "Reconstrucția clădirii Judecătorei

sectorului Buiucani, bd. Ștefan cel Mare și Sfint nr.200, municipiul Chișinău 8056,3 mii lei, și pentru Construcția clădirii Judecătorei Ungheni - 32404,8 mii lei.

Astfel, reieșind din Plan, pentru anul 2017, nu este stabilită sursa de acoperire pentru finanțarea acțiunilor în mărime de 26 617,4 mii lei.

Suplimentar, în Nota Informativă nu sunt prezentate care sunt alte surse prevăzute de legislația în vigoare și impactul pe termen mediu asupra bugetului de stat pentru implementarea acțiunilor din Plan.

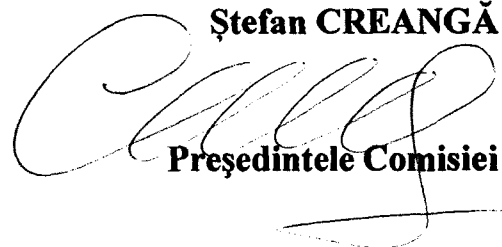
Ținând cont de evoluția economică din ultimii ani, și în condițiile unor bugete austere, considerăm că există riscul neexecutării acțiunilor propuse în Planul.

Totodată, la examinarea proiectului în cauză considerăm că urmează de ținut cont și de Raportul auditului performanței “Implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016 (8 luni): resurse generoase – rezultate incerte”, aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr. 43 din 30.11.2016, unde se consemnează utilizarea ineficientă a mijloacelor financiare și bunurilor achiziționate din alocațiile pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016.

În perioada anilor 2012-2016 pentru construcția/renovarea și dotarea sediilor instanțelor judecătorești din bugetul de stat au fost alocate circa 297,6 mil. lei.

Urmare a examinării proiectului de hotărâre a Parlamentului în cauză, și în contextul celor expuse, Comisia economie, buget și finanțe propune ca Planul de construire a clădirilor noi și/sau renovarea a clădirilor existente, necesare pentru buna funcționare a sistemului instanțelor judecătorești să conțină decît etapele de implementare a unificării sediilor judecătoriilor pe ani și responsabilii de executarea acțiunilor și subacțiunilor stabilite în Plan, fără prezentarea costului acțiunilor și subacțiunilor, iar acțiunile și subacțiunile tehnice ce țin de tot procesul de unificare a sediilor judecătoriilor, inclusiv costurile și sursele de finanțare să fie efectuate conform unui plan aprobat de Guvern.

Ștefan CREANGĂ

Președintele Comisiei